

1.1. මතය

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවෙහි ("බැංකුව") 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මෙම විගණනය කරගෙන යාම සඳහා මා විසින් පොදු පුහුණුවේ නිරත වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයක සහාය ලබාගන්නා ලදී.

බැංකුවේ 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2. මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

ප්‍රධාන විගණන කරුණු

මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයේදී මාගේ වෘත්තීය විනිශ්චය අනුව ප්‍රවර්තන කාල පරිච්ඡේදය සඳහා වඩාත් වැදගත් කරුණු ප්‍රධාන විගණන කරුණු වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ විගණන මතය ගොඩනැගීමේදී විගණනයේදී මෙම කරුණු සමස්තයක් ලෙස සලකා බැලූ අතර මෙම කරුණු පිළිබඳ වෙන් වෙන්ව මතයක් මා විසින් ප්‍රකාශ කරනු නොලැබේ. මාගේ විගණනයේදී එක් එක් විගණන කරුණ ආමන්ත්‍රණය කරන ලද ආකාරය පහත දැක්වේ.

ප්‍රධාන විගණන කාරණය

මාගේ විගණනයේදී ප්‍රධාන විගණන කරුණ ආමන්ත්‍රණය කරන ලද ආකාරය

අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ණය සහ ලැබිය යුතු දේ සඳහා වන හානිකරණ දීමනාව

හානිකරණ දීමනාවේ සාධාරණභාවය තක්සේරු කිරීම සඳහා, මාගේ විගණන ක්‍රියාපටිපාටි අතර (අනෙකුත් දෑ අතර) , පහත සඳහන් දෑ ද ඇතුළත් විය:

අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ණය සහ ලැබිය යුතු දේ සඳහා වන හානිකරණ දීමනාව ප්‍රධාන විගණන කරුණක් ලෙස සලකන ලදී. ණය සහ අත්තිකාරම් ලෙස වාර්තාගත අගයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මකභාවය (සහ ඒ සඳහා වූ හානිකරණ දීමනාව), සංකීර්ණ භස්තමය ගණනය කිරීම්වල නියැලීම, කළමනාකරණය විසින් සිදු කරන ලද හානිකරණ ඇස්තමේන්තුවල විෂයගතභාවය සහ ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිත 9 භාවිතය,

- අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා වන හානිකරණ දීමනාව ඇස්තමේන්තු කිරීම පිළිබඳ වූ පාලනයන් නිර්මාණයේ ඵලදායකත්වය මා විසින් ඇගයීමට ලක් කරන ලද අතර ඒ තුළ, හානිකරණය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව හා කළමනාකරණය විසින් අධීක්ෂණ මට්ටම්

මූල්‍ය උපකරණ (ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. 9) එය ප්‍රධාන විගණන කරුණක් ලෙස සැලකීම සඳහා වූ මාගේ පදනම තහවුරු කරන ලදී.

2019 දෙසැම්බර් මස 31 දිනට බැංකුවේ මුළු වත්කම් වලින් සියයට 68 ප්‍රතිශතයක් අනෙකුත් ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ණය සහ ලැබිය යුතු දෑ වටිනාකම රු.මිලියන 136,206 (සටහන 20) වූ අතර ශුද්ධ භානිකරණ දීමනාව රු.මිලියන 7,667 විය.

එම ගණනය කිරීම සඳහා කළමනාකරණය විසින් යොදාගත් සැලකිය යුතු ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන සහ භානිකරණ දීමනාව සඳහා පදනම සටහන 3.1.1.7 හි දක්වා ඇත.

තක්සේරු කිරීම, සැලකිය යුතු විනිශ්චයන් ඇස්තමේන්තු සහ උපකල්පන සමාලෝචනය සහ අනුමැතියද ඇතුළත් විය.

- පාදක වූ ගණනය කිරීම් සහ දත්ත සෝදිසි පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලදී.
- ඉහත සඳහන් කරුණු වලට අමතරව, පහත දැක්වෙන කේන්ද්‍රගත ක්‍රියාපටිපාටිත් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී:

ණය සහ අත්තිකාරම් නියැදියක් භානිකරණය සඳහා වෙන් වෙන්ව ඇගයීම:

- භානිකරණ සිදුවීමක් සිදුවී ඇත්දැයි තීරණය කිරීම සඳහා කළමනාකාරිත්වය විසින් භාවිතා කරන ලද ප්‍රධාන නිර්ණායක මා විසින් තක්සේරු කරන ලදී.
- භානිකරණ දර්ශක පවත්නා අවස්ථාවන්හිදී අනාගත අයකර ගැනීම් පිළිබඳව කළමනාකරණයේ ඇස්තමේන්තු වල සාධාරණභාවය ද ඇතුළුව අපේක්ෂිත අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්ද, වට්ටම් අනුපාත සහ සුරැකුම් වල වටිනාකම අගය කිරීම මා විසින් තක්සේරු කරන ලදී. අනාගත අයකර ගැනීම් පිළිබඳව ඉකුත් වර්ෂවල කරන ලද ඇස්තමේන්තු අගයන් සහ සත්‍ය අයකර ගැනීම්ද මා විසින් නියැදි පදනමින් සසඳා බලන ලදී.

ණය සහ අත්තිකාරම් සඳහා භානිකරණය සඳහා සමස්තයක් ලෙස තක්සේරු කිරීම

- අදාළ මූලාශ්‍ර ලේඛන සහ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිවල තොරතුරු වලට එකඟ වීම සහ නැවත ගණනය කිරීම මඟින්, පාදක වූ තොරතුරු වල සම්පූර්ණභාවය, සහ අදාළත්වය හා ගණනයකිරීම් මා විසින් පරීක්ෂා කරන ලදී.
- විවිධ වර්ගයේ ණය සඳහා කළමනාකරණය විසින් ඔවුන්ගේ විනිශ්චයන්ට අනුව භාවිතා කරන ලද සාර්ව ආර්ථික සහ අනෙකුත් සාධකවල සාධාරණභාවය ප්‍රසිද්ධ දත්ත සහ තොරතුරු මූලාශ්‍ර සමඟ සසඳමින් මා විසින් සලකා බලන ලදී.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සටහන් 3.1.1.7, 14, 20 සහ 46 පරිදි අනාවරණය කිරීම් වල ප්‍රමාණවත් බව මා විසින් සලකා බලන ලදී.

1.3. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, බැංකුව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය බැංකුව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, බැංකුවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4. මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.

- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ බැංකුවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, බැංකුව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව, සහ
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ යාවත්කාලීන අත්පොතක් නොමැති වීම, මූල්‍ය වාර්තාකිරීම් සඳහා භාවිතා කරනු ලබන තොරතුරු සඳහා විධිමත් ලේඛණගත ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම,</p>	<p>නිරන්තර වෙනස්වීම් සහිත මූල්‍ය වාර්තාකරන පරිසරයක් තුළ සෑම තත්වයක් සඳහාම යාවත්කාලීන වූ ප්‍රතිපත්ති අත්පොතක් කිරීම ප්‍රායෝගික නැත. ඒ වෙනුවට, නිතර සිදුනොවන සංවර්ධනයන් සඳහා ක්‍රමවේදයන් පවතී. මූලික බැංකු පද්ධතියේ පවතින යම් සීමාවන් නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී පුළුල් හස්තමය</p>	<p>බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී වූ පුළුල් හස්තමය ක්‍රියාවලිය, ශ්‍රී.ලං.මු.වා.ප්‍ර. වලට අනුගත වීම හේතුවෙන් හටගන්නා ලද අමතර ගණනය කිරීම සඳහා පද්ධතියක අවශ්‍යතාව, පොදු ලෙජර ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් හිමිකරුවන්ගේ ලේඛණගත ලැයිස්තුවක් නොමැති වීම සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ අනාවරණය කිරීම් පිළියෙල කිරීමේදී පොදු ලෙජරයට ගැලපුම් සිදු නොකොට කෙලින්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට සටහන් පැනවීමද නිරීක්ෂණය විය.

ක්‍රියාවලියක් වර්තමානයේදී අනිවාර්යවේ. ශාඛා 276 ක නිලධාරීන් පොදු ලෙජරයට සටහන් ඇතුළත් කරන බැවින් පොදු ලෙජර සඳහා හිමිකරුවන්ගේ ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කිරීම ප්‍රායෝගික නොවේ. මූලික බැංකු පද්ධතියේ සීමාවන් නිසා පසුදාතම සටහන් ඇතුළත් කළනොහැකි බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ගැලපුම් සිදුකරන අතර පොදු ලෙජරයට ඇතුළත් කිරීම පසුව සිදුකරයි. කෙසේවෙතත්, දක්වන ලද අඩුපාඩු අනාගත නිවැරදි කිරීම් වලදී සැලකිල්ලට ගැනේ.

(ii) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කරන ලද ලේඛණගත භානිකරණ ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම, මධ්‍යගත වගකීම් වාර්තාවක් ලබාගත නොහැකි වීම, තනි තනි සැලකිය යුතු ණය භානිකරණ කාර්ය සමාලෝචන ක්‍රියාවලියක් නොමැති වීම සහ භානිකරණ ගණනය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීමක් අවශ්‍ය බව නිරීක්ෂණය විය.

මෙම වර්ෂය අවසන් වීමට පෙර භානිකරණ ප්‍රතිපත්තියක් පිළියෙල කරනු ලැබේ. තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මධ්‍යගත වගකීම් වාර්තාවක් සංවර්ධනය කරන ලද අතර එය එම්.අයි.එස්. මොඩියුලයේ පවතී. තනි තනි සැලකිය යුතු ණය භානිකරණ කාර්ය සමාලෝචන ක්‍රියාවලියේ වගකීම ශාඛා නිලධාරීන්ට හා ඉහළ නිලධාරීන් වෙත පවරා ඇත. තවද, අභ්‍යන්තර විගණකයින් විසින්ද ප්‍රතිඵල වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කරනු ලැබේ.

භානිකරණ ගණනය කිරීම තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.

1.5.2. නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අවිනිශ්චිත පොදු ලෙජර අංක 240100105 මඟින් බැංකුවේ ශාඛා අතර වූ ගනුදෙනු වලින් පෙන්වුම් කරන අතර එම ශේෂ කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී අහෝසි විය යුතුය. කෙසේවෙතත්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල වෙනත් වත්කම් යටතේ නොසැසඳූ ශේෂ රු. 2,299,910 ක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>අනාගතයේදී අනුකූල වීම සඳහා සටහන් කර ගන්නා ලදී. කෙසේවෙතත්, මෙම ගනුදෙනුවල ස්වභාවය අනුව මාසය අවසානයේදී ශුන්‍ය ශේෂයක් පවත්වා ගෙන යෑම ප්‍රායෝගික නොවේ.</p>	<p>මෙම අවිනිශ්චිත ගිණුම් සැසඳීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2016 දී සියයට 2.85 වූ බැංකුවේ දළ අක්‍රිය ණය අනුපාතය 2019 දී සියයට 9.6 ක් දක්වා අධිකව වර්ධනය වී තිබුණි. කෙසේවෙතත්, 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවල සහ බැංකු අංශයේ සාමාන්‍ය අක්‍රිය ණය අනුපාතය පිළිවෙලින් සියයට 5.5 ක් හා සියයට 4.7ක් විය.</p>	<p>2019 දී අක්‍රිය ණය අඩුකිරීම සඳහා පියවර ගෙන තිබුණි. කෙසේවෙතත්, පාස්කු ඉරිදා බෝම්බ ප්‍රහාරය වැනි බාහිර සාධක හේතුවෙන් අයවැයගත ඉලක්ක ලඟා කරගත නොහැකි විය.</p>	<p>ශ්‍රී.ලං.ම.බැ. නියමයන්ට අනුකූල වෙමින් අක්‍රිය ණය අයකර ගැනීම සඳහා තවදුරටත් ප්‍රමාදයකින් තොරව අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ යොමුව 2.1.1 සහ රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ /429 (i) පිළිබඳව</p>	<p>රාජ්‍ය මුදල් අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව බැංකුවේ සංවර්ධිත ප්‍රසම්පාදන අත්පොතක් භාවිතා කර ඇත .</p>	<p>රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 2006 හි 2.1.1 වගන්තියට අනුව, 2016 අප්‍රේල් 27 වන දින බැංකුව විසින් රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් භරණ ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව වෙත ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. 2018 ඔක්තෝබර් 27 දක්වා බැංකුව රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ අතර, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාවේ මහලේකම්වරයාගෙන් අනුමැතිය ඉල්ලා ඇත.</p>	<p>අදාළ මාර්ගෝපදේශ පිළිපැදීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

1.8 බදු රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2006 අංක 10 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ 114 වන වගන්තිය හා 2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනතේ 83 වන වගන්තිය (2018.04.01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි), 2000 ජනවාරි 31 රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛ අංක පීඑල් / පීඊ / 06 හා 2016 අප්‍රේල් 29 රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛ අංක පීඊඩී 03/2016 ට පටහැනිව, 2019 වර්ෂය සඳහා උපයන විට බදු ගෙවීම් ලෙස රු.140,099,752 ක මුදලක් එහි සේවකයන් වෙනුවෙන් අදාළ සේවකයින්ගේ වැටුපෙන් අඩු කිරීමකින් තොරව බැංකුව සිය අරමුදල් වලින් ගෙවා තිබුණි. තවද, පීඊඩී වක්‍රලේඛ අංක. පීඊඩී/03/2016 ට අනුකූලව උපයන විට බදු ගෙවීම් සේවක ඉපැයීම් වලින් අඩු කරන ලෙස නීතිපති සිය මතය ප්‍රකාශ කර තිබුණි.</p>	<p>ලංකා බැංකු සේවක සංගමය සමඟ ඇතිකරගත් සාමූහික ගිවිසුමේ විධිවිධාන වලට අනුව, උපයන විට ගෙවීමේ බදු වගකීම බැංකුව විසින් ගෙවා තිබූ අතර වෙනත් රාජ්‍ය බැංකු ද මෙම ආකාරයම අනුගමනය කරනු ලැබේ. තවද, දේශීය ආදායම් පනත මගින් මෙය තහනම් ක්‍රියාවක් නොවන අතර 2008 අංක 41 දරණ ආර්ථික පනතෙහි ද මේ සඳහා යම් යම් ප්‍රතිපාදන පවතී.</p>	<p>අදාළ මාර්ගෝපදේශ වලට අනුගත වීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1. මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 1,222,160,409 ක ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ ලාභය රු. 2,103,081,891ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි, රු.880,921,482 හෙවත් සියයට 41.8 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට ඉහළ පොලී පිරිවැය සහ හානිකරණ වියදම් වල බලපෑම හේතු විය.

2.2. ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය සමඟ සසඳන ලද ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයන්වල විශ්ලේෂණය පහත පරිදි වේ.

විස්තරය	විචලනය වැඩිවීම/ (අඩු වීම) (රු. මිලියන)	විචලනය ප්‍රතිශතය	විචලනය සඳහා හේතු
ණය හා අත්තිකාරම් මත පොලී ආදායම	719	3.4	සියයට 5 කින් දළ ණය හා ලැබිය යුතු මුදල් වැඩි වීම.
බැංකුවල ශේෂ මත පොලී ආදායම	240.9	48.7	ලංකාපුත්‍ර බැංකුව සමඟ ඒකාබද්ධ වීම සමඟ බැංකුවල ශේෂ රු.මිලියන 6,350 ක් ලැබී තිබුණි.
පොලී වියදම	944.3	7.3	බැංකුවලට ගෙවියයුතු හා පාරිභෝගික තැන්පතු මත පොලී වියදම පිළිවෙලින් සියයට 30.8 ක් හා සියයට 4.5කින් වැඩි වී තිබුණි.
හානිකරණ වියදම්	998.9	70.9	ආර්.ඩී.බී. අක්‍රිය ණය හා ලංකාපුත්‍ර සංවර්ධන බැංකුවේ අක්‍රිය ණය වැඩි වීම

2.3. අනුපාත විශ්ලේෂණය

පවතින තොරතුරු අනුව, බැංකුවේ වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාතයන් සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීම පහත පරිදි වේ.

	ආංශික අනුපාත (බලපත්‍රලාභී විශේෂිත බැංකුවල)		
	2019	2018	
	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය	ප්‍රතිශතය
ලාභදායී අනුපාත			
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය (බ.ප.ලා)	3.52	1.81	4.12
ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය	3.95	6.85	7.07
පොලී ආදායම මත ශුද්ධ පොලී ආදායම	29.91	47.25	47.88
මුළු ආදායම මත පොලී නොවන ආදායම	2.95	4.18	4.62
පොලී ආදායම මත පොලී පිරිවැය	70.09	52.75	52.12
මෙහෙයුම් වියදම් මත පිරිස් වියදම්	55.4	74.55	75.01
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (බ.ප.ලා)	0.42	0.26	0.62
ස්කන්ධය මත ප්‍රතිලාභ	6.80	3.33	7.30
කොටසක ඉපැයුම		0.91	2.76

වත්කම් තත්වය

අක්‍රිය අත්තිකාරම් අනුපාතය	5.5	9.6	5.4
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණවත්බවේ අනුපාත			
පොදු ප්‍රාග්ධන ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	7	10.90	11.58
මුළු ස්ථර 1 ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	8.5	10.90	11.58
මුළු ප්‍රාග්ධන අනුපාතය	12.5	16.27	13.61
ද්‍රවශීලතා අනුපාත			
ව්‍යවස්ථාපිත ද්‍රවශීලතා වත්කම් අනුපාතය	20	32.38	24.27

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1. කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----
(i) රිසාල් වාණිජ බැංකු සංස්ථාවේ සහ එහි ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය වූ රිසාල් ක්ෂුද්‍ර බැංකුවේ ප්‍රශස්ථ භාවිතයන් සහ විශේෂතාව ලබා දීම අරමුණු කරගනිමින් පිලිපිනයේදී ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ඇගයීම් පාඨමාලාව පවත්වන ලදී. එමනිසා, මෙම වැඩසටහන යෝග්‍ය වන්නේ බැංකුවේ ණය අංශයේ සේවකයින් සඳහායි. කෙසේවෙතත්, මෙම වැඩසටහන සඳහා නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත්) තෝරාගෙන තිබුණ අතර තෝරාගැනීමේ ක්‍රමවේදය විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවුණි.	මෙම වැඩසටහන දින එකහමාරක් සඳහා නිර්මාණය කර තිබුණ නිසා, මානව සම්පත් හා පාරිශ්‍රමික අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කමිටුව විසින් ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂකව යෝජනා කිරීමට තීරණය කර තිබූ අතර ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂකගේ කාලය අවසන් වී තිබුණ බැවින් මානව සම්පත් හා පරිපාලන අංශ ප්‍රධානී මෙම වැඩසටහන සඳහා යෝජනා කිරීමට නිර්දේශ තිබුණි. පිලිපිනයේ ඒපීආර්ඒසීඒ මධ්‍යස්ථානය විසින් සංවිධානය කරන ලද පුහුණු ප්‍රතිපෝෂණ සැසිවාරයට සහභාගී වෙමින් බැංකුවේ ප්‍රයෝජනය සඳහා විදේශ නිරාවරණ වාරිකා සංවිධානය කිරීමේ වගකීම ඔහු විසින් දරමින් මෙම කෙටිකාලීන පාඨමාලාව සඳහා මානව සම්පත් හා පරිපාලන අංශ ප්‍රධානී සහභාගී වී තිබුණි.	වැඩසටහන ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයට අදාළ ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කිරීම ඉලක්ක කරගත් බැවින්, මෙම පුහුණුවෙන් උපරිම ප්‍රයෝජනයක් ලබා ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් ණය අංශයේ නිලධාරියකු නිර්දේශ කිරීම කළයුතුව තිබුණි.
(ii) නෙදර්ලන්තයේ පවත්වන ලද යුරෝපා කෘෂි නවෝත්පාදන සහ ග්‍රාමීය මූල්‍ය සහ කෘෂි රක්ෂණ පාදක කර ගත්	මෙම ආරාධනාව ලද විට සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් සහාපතිවරයාව නම්කරන ලද අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල	සහාපතිතුමා බැංකුවේ විධායක නොවන තත්වයෙන් ක්‍රියාකරන බැවින්ද, ක්‍රියාකාරී කාලය සීමිත බැවින්ද එලදායි ලෙස මුදල්

ජාත්‍යන්තර අධ්‍යයන වාරිකාව සඳහා ආර්ථික බැංකුවේ සහාපතිතුමා සහභාගී වී තිබුණි. සහාපතිතුමා බැංකුවේ විධායක නොවන තත්වයෙන් ක්‍රියා කරන අතර ක්‍රියාකාරී කාලයද සීමිතය. පෙර සහාපතිතුමා ද ඉහත වැඩසටහන සඳහා සහභාගී වී තිබුණ අතර ඔහු දැන් මෙම සේවාවේ නැත. එමනිසා, ඉහත වැඩසටහනින් බැංකුවට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන සීමිත වේ.

පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මානව සම්පත් හා පරිපාලන අංශ ප්‍රධානී වෙත දැනුම්දෙන ලදී. ඉන්පසු, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මෙම වැඩසටහන සඳහා සහාපතිවරයා නම් කිරීමට තීරණය කර තිබුණි. 2019 ජූනි 07 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ ඉහළ කළමනාකරණය වෙත මෙම පුහුණුව පිළිබඳව සමාලෝචනය/ වාර්තාවක් සහාපතිතුමා විසින් බෙදාදෙන ලදී. ඒ අනුව, සහාපතිතුමා බැංකුවේ විධායක නොවන තත්වයෙන් ක්‍රියාකරන්නේ වුවද, එම කාලයේදී ක්‍රියාත්මක කරන ලද එන්ට්‍රයිස් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහනින් ලබාගත් දැනුම බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ ඉහළ කළමනාකරණය අතර බෙදාගන්නා ලදී.

භාවිතයට මෙවැනි වැඩසටහන් සඳහා සුදුසු සේවකයින් යොදාගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්න.

3.2. මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(i) 2018 මැයි 01 දින සිට 2018 අගෝස්තු 31 දක්වා වූ කාලය තුළ සේවය කළ සහාපතිවරයා විසින්, අනුමත සීමාව ඉක්මවා ඉන්ධන ලීටර් 1,358.10 ක් හා රු.319,150 ක පිරිවැය යටතේ මහල් නිවසක් භාවිතා කර ඇත. මෙම කාලය තුළදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පත්කර නොතිබුණ බැවින් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබාදී නොතිබුණ අතර ඉහත හිඟය අයකර ගැනීමට උපදෙස් දී තිබුණි. කෙසේවෙතත්, විගණන දිනය වන විටද බැංකුව විසින් මෙම හිඟය අයකර ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>2020 ජූලි 01 දිනැති ලිපිය මඟින් රු. 319,150 ක් නැවත ගෙවන ලෙස හිටපු සහාපතිවරයා ගෙන් බැංකුව විසින් ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. හිටපු සහාපතිවරයා ගෙන් මේ දක්වා ප්‍රතිචාරයක් ලැබී නොතිබුණ අතර හැකි ඉක්මනින් එම අගය අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ.</p>	<p>කිසිදු ප්‍රමාදයකින් තොරව අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තීරණය අනුව වියදම අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්න.</p>

(ii) 2018 ඔක්තෝබර් 01 සිට පත්කර තිබූ හිටපු සභාපතිවරයා සඳහා,

(අ) රියදුරු සමඟ රාජකාරී වාහනයක්, සභාපතිවරයාගේ කාර්යාලය සඳහා රියදුරු සමඟ තවත් වාහනයක් සහ ඉහත වාහන දෙකෙන් එකක් සේවා කිරීමට හෝ අළුත්වැඩියා කිරීමට යැවූ විට වාහන සංචිතයේ වාහන දෙකක් ලබාදී තිබුණි. 2018 ඔක්තෝබර් සිට 2019 සැප්තැම්බර් දක්වා වූ මාස 12 ක කාලය සඳහා රු. 1,115,289 ක් පිරිවැය වූ ඉන්ධන ලීටර් 8,436.10 ක සභාපතිවරයා විසින් භාවිතා කර තිබුණි. 2015 මැයි 25 දිනැති පීඊඩී වක්‍රලේඛ අංක 1/2015 හි වගන්ති 3.1 අනුව සභාපතිවරයා සඳහා මාසික ඉන්ධන හිමිකම ලීටර 170 ක් වන අතර, ඉහත වක්‍රලේඛයේ සීමාව ඉක්මවා ලීටර 6,396.10 ක් ඉහත සභාපතිවරයා විසින් භාවිතා කර තිබුණි.

(ආ) පීඊඩී වක්‍රලේඛ අංක 2/2015 හි වගන්ති 2 අනුව, රාජකාරී හා ගෘහස්ථ දුරකථන ඇතුළු සියළුම සන්නිවේදන බිල්පත් මාසික සීමාවට යටත්ව සුදුසුකම් ලබන නිලධාරීන් සඳහා ගෙවනු ලබයි. කෙසේවෙතත්, සභාපති සහ ඒ හා සමාන පහසුකම් හිමිකමැති අනෙකුත් නිලධාරීන් සඳහා කාර්යාල දුරකථන බිල්පත් ඉහත සීමාවෙන් ඉවත් කර බැංකුවේ වියදමක් ලෙස ගෙවා තිබුණි. තවද, සභාපතිවරයා වෙනුවෙන් වෙනත් පුද්ගලයකුගේ දුරකථන බිල්පත් ගෙවා තිබුණ බව නිරීක්ෂණය විය.

(iii) 2019 මැයි 15 දිනැති සභාපතිවරයාගේ ඉල්ලීම අනුව, සවිය ණය යෝජනා ක්‍රමයේ ගිවිසුම සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපති නීතිඥවරයෙකුගෙන් රු. 490,000

ඉන්ධන දීමනාව සහ වෙන් කළ වාහන සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාදී ඇති අතර භාණ්ඩාගාරයේ නියෝජ්‍ය ලේකම්වරයා රැස්වීම සඳහා පැමිණ සිටි බැවින් රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගත් බවට ගම්‍ය වේ. 2019 නොවැම්බර් 26 පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට අනුව, ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමේ පදනම මත සභාපතිවරයා සඳහා ඔහුගේ නිවසේ සිට බැංකුව වෙත ගමන් කිරීම සඳහා මාසිකව ඉන්ධන ලීටර 225ක් අනුමත කර ඇත. අනෙකුත් සියළු රාජකාරී ගමන් සඳහා ඉන්ධන බැංකුව විසින් ලබාදෙනු ලැබේ.

පීඊඩී වක්‍රලේඛ අංක 2/2015 අනුව අදාල බිල්පත් ගෙවා ඇත.

මෙම මතය විමසා බැලීමේදී, බැංකුවට හා එහි නිලධාරීන්ට එරෙහිව අහිතකර මතයක් ඉදිරිපත් කර ඇති බැවින්, සභාපතිවරයාගේ අදහස වූයේ

අදාල මාර්ගෝපදේශ වලට අනුගත වීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.

අරමුදල් ඵලදායීව යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.

ගෙවා නීති උපදෙස් ලබාගෙන තිබුණි. කෙසේවෙතත්, 2019 අප්‍රේල් 10 දින නීතිපතිතුමාගේ මතයේ පිටපතක් බුද්ධආසන හා වයඹ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හරහා ඒ වනවිටත් ලැබී තිබුණ අතර බැංකුවේ නීති උපදේශකවරයෙක්ද සිටී. ජනාධිපති නීතිඥවරයා වෙත සියළුම ලේඛණ ලබා නොදීම හේතුවෙන්, දෙන ලද උපදෙස් ඇතැම් නිරීක්ෂණ හා ගණනය කිරීම් වලට යටත් කර තිබුණි. එමනිසා, ඉහළ පිරිවැයකට අමතර නීති උපදෙස් ලබා ගැනීම විගණනයට ගැටළුසහගත වේ.

බැංකුව හා එහි නිලධාරීන් විසින් සිදු කරන ලද වැරදි හඳුනා ගැනීම සහ මෙම තත්වයට පිළියම් යෙදීමේ ක්‍රමවේදය සඳහා නීතිමය මතයක් ලබා ගත යුතු බවයි. බැංකුවේ නීති උපදේශක 2019 අප්‍රේල් 19 සිට මාසයක කාලයක් සඳහා අනුමත විදේශ නිවාඩු මත සිටින ලදී. ඔහු නොමැති විට නියෝජ්‍ය සොලිසිටර් ජෙනරාල්වරයා විසින් රැස්වීමක් කැඳවා ඇති අතර මෙම රැස්වීමේදී ද බැංකු නිලධාරීන්ට මේ සම්බන්ධයෙන් දොස් පවරා ඇත.

3.3. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(i) බැංකුවේ වැටුප් සංශෝධන		
(අ) බැංකුව හා ලංකා බැංකු සේවක සංගමය සමඟ අත්සන් කර ඇති සාමූහික ගිවිසුමට අනුව සෑම අවුරුදු තුනකට වරක් බැංකුවේ වැටුප් සංශෝධනය කරනු ලැබේ. 2015 හා 2018 වැටුප් සංශෝධන දෙකද සමඟ 2014 වර්ෂය අවසානය හා සැසඳීමේදී 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ කාර්යමණ්ඩල වියදම් සියයට 97.5 කින් වැඩි වී තිබුණි.	ලංකා බැංකු සේවක සංගමය සමඟ වැටුප් යෝජනාවලිය සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා වට කීපයක් පැවැත්වූ අතර අවසානයේදී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතියට යටත්ව වැටුප් සංශෝධනය සඳහා ගිවිසුමට එළඹිණි.	සේවකයින්ගේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකරමින් බැංකුවේ අරමුදල් ඵලදායීව යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්න.
(ආ) 2018 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වූ වැටුප් සංශෝධනය මඟින් නිලධාරී I ශ්‍රේණියේ සිට කම්කරු 9-I සහ විශේෂ පංති I සිට විශේෂ පංති IV දක්වා පිළිවෙලින් සියයට 14.5 සිට සියයට 36 සහ සියයට 39.5 සිට සියයට 50 දක්වා වූ පරාසයක දළ වැටුප් වැඩිවීමක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය ලැබී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, නිලධාරී I ශ්‍රේණියේ සිට කම්කරු 9-I සහ විශේෂ පංති I සිට විශේෂ පංති IV දක්වා පිළිවෙලින් සියයට 34.8 සිට	සියලු ශ්‍රේණි වලට අදාළ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ වැටුප් පරිමාණ අනෙකුත් රාජ්‍ය බැංකු හා සමාන කිරීම සඳහා සියයට 14.5 සිට සියයට 36 ක් වූ පරාසයක දළ වැටුප් වැඩිවීමේ එකඟ වූ ප්‍රතිශතය මත වැටුප් සංශෝධනය සිදුකරන ලදී. වැටුප් වැඩිවීම විශ්ලේෂණයේදී ඊපීඑන් සහ ඊටීඑන් ඇතුලු මුළු වැටුප් පිරිවැය සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. අතිකාල වියදම් ස්ථාවර වියදමක් ලෙස සැලකිල්ලට	

සියයට 48.9 සහ සියයට 50.4 සිට සියයට 57.4 දක්වා මූලික වැටුප් පියවර වල වැඩිවීමක් සිදුවී තිබුණි. කෙසේවෙතත්, අතිකාල වියදම් සහ උපයන විට ගෙවීම් බදු වැනි මූලික වැටුප් මත පදනම් වන වියදම් වල බලපෑම පිළිබඳව බැංකුව විසින් සැලකිල්ලක් දක්වා නොතිබුණි.

ගත නොහැකි අතර එය සේවකයාගේ හිමිකම මත වෙනස් වේ.

(ඇ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත 2019 වර්ෂයේදී බැංකුවේ වැටුප් ව්‍යුහය අනෙකුත් රාජ්‍ය බැංකු හා සමානව ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ අතර ඊට අනුකූලව සියයට 3.5 සිට සියයට 13.4 දක්වා වූ පරාසයක සේවකයින්ගේ මූලික වැටුප් වැඩිවී තිබුණි. 2019 වැටුප් සංශෝධනය සමඟ සේවකයන්ගේ වැටුප් වර්ධක සියයට 2.9 සිට සියයට 52.9 දක්වා වූ පරාසයක වැඩිවී තිබුණ අතර සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ වැටුප් වර්ධකය සියයට 265.6 කින් වැඩිවී තිබුණි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය පරිදි අනෙක් රාජ්‍ය බැංකු හා සමාන කිරීම සඳහා සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ වැටුප් වර්ධකය වැඩිකර තිබුණි.

(ඈ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා වල සඳහන් වන විස්තර අනුව, ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ වැටුප් සංශෝධනය තීරණය කිරීමේදී වෙනත් රාජ්‍ය බැංකුවල වැටුප් සංශෝධන සැලකිල්ලට ගෙන තිබුණි. කෙසේවෙතත්, වත්කම් පදනම, ලාභ මට්ටම්, සේවක සංඛ්‍යාව හා ශාඛා ප්‍රමාණය අනෙකුත් රාජ්‍ය බැංකු හා සමාන නොවන බැවින් එම බැංකුවල යොදාගන්නා ලද වැටුප් සංශෝධන සෘජුවම ආර්ථික සමඟ සැසඳිය නොහැක. බැංකුව විසින් වර්ෂයකට සේවකයකු සඳහා පිරිවැය රු. මිලියන 2.17 ක් වියදම් කර තිබුණද, 2019 වර්ෂය සඳහා සේවකයකු විසින් උපයා ඇති ලාභය රු. මිලියන 0.18 ක් පමණ ක් බව නිරීක්ෂණය විය. තවද, 2019 වර්ෂය සඳහා ශුද්ධ මෙහෙයුම් ආදායමෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස කාර්ය මණ්ඩල වියදම් සියයට 54 ක් වූ අතර එය අනෙකුත් රාජ්‍ය බැංකු අතර ඉහල වටිනාකමක් පෙන්වුම් කරයි.

ලංකා බැංකු සේවක සංගමය සමඟ අත්සන් කර ඇති අනුමත සාමූහික ගිවිසුමට අනුව, 2019 ජනවාරි සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රාජ්‍ය බැංකු හා සමාන වන පරිදි ආර්ථික හි සේවකයින්ගේ සියළුම ශ්‍රේණි වලට අදාලව වැටුප් පරිමාණයන් සංශෝධනය කරන ලදී.

(ඉ) විශේෂ වැටුප් පැකේජයක් සඳහා බඳවා ගත් හිටපු සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ වැටුප, සියයට 50 වැටුප් වැඩිවීම හා උපයාගත් වැටුප් වර්ධකද ඇතුළත්ව 2018 ජනවාරි 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි රු. 435,000 සිට රු. 763,425 ක් දක්වා වැඩිවී ඇත. රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ අනුමැතියට යටත්ව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඉහත තීරණය අනුමත කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, එම අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවුණි.

(ii) සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ පත්වීම

(අ) ජන්ද කාලපරිච්ඡේදය තුළදී පත්වීම් සිදු කිරීම තහනම්ව තිබියදී, සැලසුම්කරගත් පරිදි සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වීමට හා සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ බඳවාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීම සඳහා සභාපතිවරයා විසින් මැතිවරණ කොමිසම වෙත ඉල්ලීමක් කර තිබුණි. පිළිතුරට අනුව, සැලසුම්කරගත් පරිදි සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව මැතිවරණ කොමිසම විසින් දන්වා තිබුණි. මෙම ලිපිය සැලකිල්ලට ගෙන පත්වීම අනුමත කිරීමක් ලෙස සලකා, 2019 නොවැම්බර් 01 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා පත්කර තිබුණි.

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සහිතව හිටපු සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ වැටුප වැඩිකර තිබුණි.

පවත්නා රෙගුලාසි පිළිපැදීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා.

සුදුසු ඉල්ලුම්කරුවෙක් තෝරා ගැනීම සහ පත්කිරීම ඇතුළුව සම්මුඛ පරීක්ෂණය පැවැත්වීමෙන් ආරම්භවන සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාමට අනුමැතිය ඉල්ලා බැංකුව විසින් ලිපියක් යවන ලදී. “ආර්ඪ්බී හි සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරට බඳවා ගැනීම” යන ශීර්ෂය යටතේ මැතිවරණ කොමිසම විසින් එවා ඇති පිළිතුරු ලිපිය මඟින් බඳවා ගැනීමේ අදහස ලබා දෙන අතර එමනිසා සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා මෙන්ම බඳවා ගැනීම සඳහා ද අනුමැතිය ලෙස ලිපිය සලකා බැලිය හැකිය.

(ආ) 2017 පෙබරවාරි 27 දිනැති අංක 2017/92 දරණ චක්‍රලේඛය මඟින් සන්නිවේදනය කරන ලද අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය අනුව, සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී සහ ඉහළ තනතුරු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටම ලෙස අර්ථ දක්වා ඇත. කෙසේවෙතත්, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ මතය අනුව, වර්තමාන සහ පෙර රැකියා ආයතන වල කළමනාකරණ ව්‍යුහය, ප්‍රාග්ධනය සහ සේවක සංඛ්‍යාව සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරට බඳවා ගැනීම බාහිරව සිදුකළ අතර අභ්‍යන්තර අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය උක්ත සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා භාවිතා කළ නොහැක. තවදුරටත්, පීඑස්බී පනත අනුව සාමාන්‍යාධිකාරී විය යුත්තේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ බැංකුකරණය පිළිබඳ වසර දහයක පළපුරුද්දක් ඇති ඕනෑම තනතුරකට අයදුම්පත් කැඳවීමෙන් පසු බැංකුවේ පවතින චක්‍රලේඛයට වෙනස්කම් කිරීම තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය පිළිබඳව සැක සහිතවේ. එමනිසා, තෝරා ගැනීමේ මිණුම්දඩු නිතර වෙනස් කිරීමකින් තොරව තෝරා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය පවත්වා ගෙන

අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් සැලකිල්ලට ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව, ඉහත වක්‍රලේඛයට පටහැනිව, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ඉහත තනතුර සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීමෙන් පසු ප්‍රධාන කළමනාකරු තනතුර ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ පළපුරුද්දක් ලෙස සලකා තිබුණි.

පුද්ගලයකු විය යුතුය.

යෑම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්න.

(ඇ) වෙබ් අඩවියේ හෝ වාර්ෂික වාර්තාවේ තොරතුරු නොතිබීම හේතුකොටගෙන සමහර අයදුම්කරුවන් හට ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ පළපුරුද්ද සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණයේදී ලකුණු ලබානොදීම හෝ සමහර අයදුම්කරුවන් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, කෙටි ලැයිස්තු ගත කරන ලද අයදුම්කරුවන්ගේ පළපුරුද්ද අදාළ ආයතන වලින් ස්ථිර කර ගැනීම බැංකුව විසින් කළ යුතුව තිබුණි.

ගැටළු ඇති අයදුම්කරුවන්ට අදාළව ඔවුන්ගේ ආයතන වලින් ආසන්නව නිකුත් කරන ලද වාර්ෂික වාර්තා ලබා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එච්.ආර් අංශය වෙත දැනුම්දී තිබුණ අතර වාර්ෂික වාර්තාව සහ වෙබ් අඩවිය නීත්‍යානුකූලව තහවුරු කළ හැකි සහ විශ්වාසදායක තොරතුරු ප්‍රභවයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. තවද, වාර්ෂික වාර්තා සහ වෙබ් අඩවි වල අයිතිය සහ නිර්මාණය අදාළ ආයතන විසින් සිදුකරනු ලබයි. ඒ අනුව, පළපුරුද්ද පිළිබඳ තහවුරු කිරීම එච්.ආර් අංශය මගින් කළ යුතු අතර එය මණ්ඩල ලේකම්ගේ විෂය පථයට අයත් නොවේ. එච්.ආර් අංශය මගින් ලබාදී තිබුණ තොරතුරු අනුව, අයදුම්කරුවන් කෙටි ලැයිස්තු ගත කරන ලදී.

(ඈ) 2016 අගෝස්තු 08 දිනැති එච්.ආර් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 2016/03/03 අනුව සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී හා ඉහළ ශ්‍රේණි සඳහා ලකුණු දීමේ යෝජනා ක්‍රමය සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 40 ද අදාළ සුදුසුකම් හා පළපුරුද්ද සඳහා ඉතිරි ලකුණු 60 ද වශයෙන් වෙනස් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, ඉහත ලකුණු දීමේ යෝජනා ක්‍රමය සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා අයදුම්කරුවන් 8 දෙනෙකු කෙටි ලැයිස්තු ගත කිරීමෙන් පසු සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 60 හා අදාළ සුදුසුකම්

සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරට බඳවා ගැනීම බාහිරව සිදුකළ අතර ඒ ඒවිට ශ්‍රේණිය හා ඉහළ තනතුරු සඳහා භාවිතා කරන අභ්‍යන්තර අනුප්‍රාප්තික සැලසුම් ප්‍රතිපත්තිය සාමාන්‍යාධිකාරී සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා භාවිතා කළ නොහැකි බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අදහස වූ අතර ඒ අනුව ආයතනයක සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුර පිළිබඳ සමස්ත වගකීම සැලකිල්ලට ගනිමින් ලකුණු

සඳහා ලකුණු 40 ද වශයෙන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් වෙනස් කර තිබුණි. තවද, තෝරාගත් අයදුම්කරුහට සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා ඉහළම ලකුණු ලබාදී තිබූ අතර අනෙකුත් අයදුම්කරුවන් හට ලකුණු 28.33 සිට ලකුණු 32.83 දක්වා පමණක් ලබාදී තිබුණි.

යෝජනා ක්‍රමය වෙනස් කරන ලදී. තවදුරටත්, සම්මුඛ පරීක්ෂණයේදී ක්‍රියාකාරීත්වය, ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව වැනිදෑ පදනම් කරගෙන සම්මුඛ පරීක්ෂණයේදී ලකුණු ලබාදී තිබුණ අතර එක් එක් අයදුම්කරු සඳහා වෙනස් වූ ලකුණු සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය විසින් ලබාදී තිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1. සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>බැංකුවේ පවතින සංයුක්ත සැලසුම පිළියෙල කර ඇත්තේ 2016 සිට 2020 දක්වා වූ වසර 5 සඳහා වන අතර ඉන් ඔබ්බට බැංකුව විසින් එය යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.</p>	<p>ඊලඟ වසර 3 ක් සඳහා නව සංයුක්ත සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර ඇති අතර අනාගතයේදී එය සෑම වර්ෂයක් සම්පූර්ණ වීමේදීම වක්‍රීයව සිදුකිරීමට යෝජනා කර ඇත.</p>	<p>කිසිදු ප්‍රමාදයකින් තොරව සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්න.</p>